

Paskaidrojuma raksts un ziņojums par Liepājas valstspilsētas 2025. gada budžetu

Liepājas valstspilsētas sociālekonomiskās situācijas apraksts

Liepājas valstspilsēta ir trešā lielākā pilsēta gan iedzīvotāju skaita ziņā (66 680 iedzīvotāji¹), gan pēc teritorijas lieluma (sauszemes platība 51,3 km²).

2022. gadā Liepājas valstspilsētas pašvaldība un Dienvidkurzemes novada pašvaldība apstiprināja divus pašvaldību attīstības plānošanas dokumentus - Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam un Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam.

Liepājas vīzija līdz 2035. gadam – Liepāja – starptautiski atpazīstama, zaļa un vieda ostas pilsēta Baltijas jūras krastā.

Liepājas un Dienvidkurzemes novada vīzija līdz 2035. gadam – Liepāja un Dienvidkurzemes novads - spēcīgākais Kurzemes attīstības dzinējspēks. Harmoniska vide darbīgiem cilvēkiem, kur līdzās pastāv starptautiski konkurētspējīga ekonomika, bagāta kultūra un dabas vērtības.

Saskaņā ar ilgtermiņa plānošanas dokumentu “Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam” pilsētas un novada stratēģiskais mērķis ir sasniedzama un gudri pārvaldīta ekonomiski aktīva vide, ilgtspējīgā dabas un cilvēku harmonijā Baltijas jūras piekrastē. Stratēģiskā mērķa sasniegšanai noteiktas trīs ilgtermiņa prioritātes:

- Vieda attīstība;
- Atvērtība un sasniedzamība;
- Cilvēks harmoniskā dzīves vidē.

Saskaņā ar “Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam” noteiktas vidēja termiņa prioritātes:

- Zaļa, vieda un sasniedzama Liepāja un Dienvidkurzemes novads;
- Cilvēkresursu attīstība;
- Atvērta pārvaldība un saikņu stiprināšana starp pašvaldību, uzņēmējiem, nevalstiskajām organizācijām un iedzīvotājiem;
- Konkurētspējīga, daudzveidīga uzņēmējdarbības vide;
- Līdzvērtīgi kvalitatīva un radoša vide pilsētu un novada izaugsmei.

Liepājas valstspilsētas pašvaldība saskaņā ar Liepājas valstspilsētas Rīcības un investīciju plānu 2022.–2027. gadam realizē projektus pilsētas infrastruktūras uzlabošanai un ekonomikas veicināšanai.

¹ Centrālās statistikas pārvaldes dati uz 2024. gada sākumu

2024. gada attīstības budžeta pieprasījumu un Rīcības un investīciju plānu veido 575 ieraksti, no kuriem 132 ir projekti. Pašvaldības iestāžu kopējais pieprasījums attīstības budžeta īstenošanai ir 47,68 milj. eiro.

Līdz 2024. gada 30. septembrim attīstības programmas īstenošanai Liepājas valstspilsētas pašvaldība veikusi ieguldījumus 24,49 milj. eiro apmērā, 25% apmērā piesaistot ārējo finansējumu. Pašvaldības iestādes, attīstības programmas īstenošanai, tai skaitā novirzījušas arī maksas pakalpojumu ieņēmumus.

Lielākie ieguldījumi 2024. gadā saistīti ar dzīves vidi un dabu, pārvaldības un pakalpojumu sistēmu, satiksmes infrastruktūru un mobilitāti, kultūrvidi tūrismu un sportu, kvalitatīvu, pieejamu, iekļaujošu izglītību.

Liepājas valstspilsētas pašvaldība 2024. gadā turpina iesāktos un uzsākusi īstenot jaunus investīciju projektus saskaņā ar Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes attīstības programmas 2022.–2027. gadam pielikumu Liepājas valstspilsētas rīcības un investīciju plānu 2022.–2027. gadam. Projektu īstenošanai budžeta plāns 2024. gadā sastāda 12,70 milj. eiro, no kuriem 6,01 milj. eiro ir valsts transferti.

Projekti, kurus plānots turpināt vai uzsākt 2025. gadā un būs nepieciešams finansējums:

- Krasta nostiprinājuma izbūve;
- Energoefektivitātes paaugstināšana Liepājas Karostas skolas ēkā Imantas ielā 8, Liepājā;
- Infrastruktūras izbūve reģionālas nozīmes uzņēmējdarbības atbalstam Liepājā, 2.kārta (O. Kalpaka iela);
- Uzņēmējdarbībai nepieciešamās publiskās infrastruktūras attīstība Liepājā (Meldru iela);
- Infrastruktūras izbūve reģionālas nozīmes uzņēmējdarbības atbalstam Liepājā, 1.kārta (Raiņa iela);
- Digitālā dvīņa platformas izveide inovatīvai pašvaldību pakalpojumu nodrošināšanai;
- Infrastruktūras izveide sabiedrībā balstītu pakalpojumu nodrošināšanai Liepājā;
- Brīvdabas sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūras paplašināšana Zirgu salā, Liepājā;
- Publiskās ārtelpas attīstība Jūrmalas parka teritorijā, Liepājā;
- Publiskās ārtelpas attīstība Zvejnieku alejas teritorijā, Liepājā;
- Telpu grupu atjaunošana mājokļu pieejamības nodrošināšanai Liepājā;
- Mājokļu vides pieejamības nodrošināšana cilvēkiem ar invaliditāti;
- u.c.

Liepājā darbojās ap 2 600 ekonomiski aktīvu uzņēmumu (individuālie komersanti un komercsabiedrības). Katru gadu tiek reģistrēti jauni uzņēmumi. Š.g. 1. pusgadā reģistrēts 131 jauns uzņēmums. Šogad 1. pusgadā jauno uzņēmumu reģistrēšana bijusi aktīvākā pēdējo piecu gadu laikā.

2024. gada 1. pusgadā Liepājā apstrādes rūpniecības (turpmāk tekstā rūpniecība) produkcija saražota par 233,5 milj. eiro (4,5% no Latvijas kopapjoma). Salīdzinot ar 2023. gada 1. pusgadu, rūpniecības produkcijas izlaides apjoms naudas izteiksmē samazinājies par 35,3 milj. eiro jeb par 13,1%.

Realizētās produkcijas apjoms 2024. gada 1. pusgadā bija 239,8 milj. eiro (4,4% no Latvijas kopapjoma). Salīdzinot ar 2023. gada 1. pusgadu, realizētās rūpniecības produkcijas apjoms naudas izteiksmē samazinājies par 32,1 milj. eiro jeb par 11,8%.

Eksportētās rūpniecības produkcijas īpatsvars Liepājā 2024. gada 1. pusgadā bija 79%. 2024. gada 1. pusgadā eksportam realizētas preces par 189,9 milj. eiro, kas ir par 24,3 milj. eiro jeb par 11,3 % mazāk nekā 2023. gada 1. pusgadā.

Vietējā tirgū realizētas preces par 49,9 milj. eiro, kas ir par 7,8 milj. eiro jeb par 13,5% mazāk nekā 2023. gada 1. pusgadā.

Sagaidāms, ka 2024. gada otrajā pusē apstrādes rūpniecība atgriezīsies pie pozitīviem izaugsmes tempiem, ko galvenokārt noteiks eksporta iespējas. Grūtības saglabāsies tiem uzņēmumiem, kuri joprojām ir saistīti ar Krievijas un NVS valstu tirgiem. Šajā situācijā tiem būs jāturpina meklēt jaunas piegāžu iespējas un preču noieta tirgi. Uz iekšējo tirgu orientētās rūpniecības nozares ietekmēs iedzīvotāju pirktspēja.

2024. gada 2. ceturksnī Liepājā reģistrētajos uzņēmumos vidēji bija 27 977 darba vietas, tajā skaitā 20 037 darba vietās bija nodarbinātas personas, kuru deklarētā dzīves vieta gada sākumā bija Liepāja.

Salīdzinot 2024. gada 2. ceturksni ar 2023. gada 2. ceturksni:

- darba vietu skaits Liepājas uzņēmumos samazinājies 625 darba vietām;
- liepājnieku skaits Liepājas uzņēmumos samazinājies par 573 personām;
- reģistrēto bezdarbnieku skaits palielinājies par 58 personām;
- strādājošo liepājnieku skaits samazinājies par 522 personām.

2024. gada jūnijā valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas veiktas par 29 101 strādājošo liepājnieku un pašnodarbināto personu. 2023. gada jūnijā vidējais darba ņēmēju un pašnodarbināto skaits, par kurām veiktas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, bija 29 623 personas. Strādājošo liepājnieku un pašnodarbināto skaits gada laikā samazinājies par 522 personām.

Strādājošo liepājnieku skaits bija par 1 124 personām vairāk nekā darba vietas Liepājā reģistrētajos uzņēmumos un par 9 064 personām vairāk nekā strādājošo liepājnieku skaits Liepājā reģistrētajos uzņēmumos.

Līdz ar to var teikt, ka š.g. 2. ceturksnī ap 8 000 darba vietu Liepājā aizņēma darba ņēmēji no citām administratīvajām teritorijām. Savukārt ap 9 000 liepājnieki strādāja citu administratīvo teritoriju uzņēmumos – lielveikali, valsts iestādes, bankas, un citi uzņēmumi, kuru juridiskā adrese atrodas ārpus Liepājas. Protams, ir arī personas, kuras deklarētas citā administratīvajā teritorijā, bet faktiski dzīvo Liepājā.

Gada laikā vidējais darba vietu skaits samazinājies par 625 darba vietām. Bet, salīdzinot 2024. gada 2. ceturksni ar 2024. gada 1. ceturksni, darba vietu skaits palielinājies par 294 darba vietām.

Jāatzīmē, ka būtiski darba vietu skaita negatīvās izmaiņas ietekmēja Liepājas Universitātes reorganizācija. 2023. gada 2. ceturksnī Liepājas Universitātē nodarbināti ap 340 darba ņēmēji. 2024. gada 2. ceturksnī visi Liepājas Universitātē nodarbinātie tiek uzskaitīti Rīgas administratīvajā teritorijā.

Gada griezumā darba vietu skaits palielinājies septiņās nozarēs, bet samazinājums bijis 11 nozarēs.

Lielākais darba vietu skaita samazinājums gada laikā bijis:

- izglītības nozarē (Liepājas Universitātes reorganizācija);
- būvniecības nozarē;
- rūpniecības nozarē.

Lielākā darba vietu devēja ir rūpniecības nozare, kas nodrošina 23,5% no kopējā darba vietu skaita pilsētā reģistrētajos uzņēmumos. Gan gada, gan ceturkšņa griezumā nozarē darba vietu skaits samazinājies.

3. ceturksnī darba vietu skaits varētu saglabāties esošajā līmenī, bet gada beigās un nākošā gada sākumā prognozējams darba vietu skaita samazinājums, kas saistīts ar sezonālīti būvniecības un izmitināšanas un ēdināšanas nozarēs.

2024. gada 31. jūlijā Liepājā reģistrētais bezdarba līmenis bija 4,4% (reģistrēto bezdarbnieku skaits attiecināts pret darbspējas vecuma iedzīvotāju skaitu), kas ir tāds pats kā 2023. gada beigās, bet ir par 0,3 procentpunktiem augstāks nekā 2023. gada 31. jūlijā. Bezdarba līmenis Liepājā ir augstāks nekā valstī vidējais reģistrētā bezdarba līmenis.

Š.g. jūlija beigās reģistrēto bezdarbnieku skaits bija 1 795, kas ir par 20 bezdarbniekiem jeb par 1,1% mazāk nekā 2023. gada beigās reģistrēto bezdarbnieku skaits.

Salīdzinot ar 2023. gada 31. jūlijā reģistrēto bezdarbnieku skaitu, š.g. 31. jūlijā reģistrēto bezdarbnieku skaits palielinājies par 106 personām jeb par 6,3%.

2024. gada 1. pusgadā strādājošo liepājnieku vidējā apdrošināšanas iemaksu alga (summa no kuras tiek veiktas valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas) bija 1 309 eiro¹, kas ir 85,9% no Latvijas vidējās apdrošināšanas iemaksu algas.

Salīdzinājumā ar 2023. gadu, vidējā apdrošināšanas iemaksu alga Liepājā palielinājusies par 77 eiro jeb par 6,3%. 2023. gada 1. pusgadā vidējā apdrošināšanas iemaksu alga palielinājās par 8,5%.

Valstī vidējā apdrošināšanas iemaksu alga, pēc VSAA datiem, palielinājusies par 95 eiro jeb par 6,6%.

2024. gada 1. pusgadā vidējā izmaksājamā vecuma pensija bija 540 eiro, kas ir par 25 eiro jeb par 4,9% vairāk nekā 2023. gada vidējā vecuma pensija. Vidējās vecuma pensijas pieaugumu ietekmē 2013. gadā uzsāktā pensiju indeksācija. Šogad pensiju indeksācija notiks oktobrī un maksimālais indeksējamais pensijas apmērs ir 683 eiro.

2025. gadā plānots:

- minimālo algu valstī palielināt no 700 eiro uz 740 eiro;
- paredzēts noteikt fiksēto ar nodokli neapliekamo minimumu – 510 eiro mēnesī – visām algām;
- pensionāru neapliekamo minimumu plānots paaugstināt no 500 līdz 1000 eiro mēnesī;
- ienākumiem līdz 105 300 eiro gadā (8775 eiro mēnesī) iecerēts noteikt vienu IIN likmi – 25,5%. Ienākumiem virs 8775 eiro mēnesī tiks saglabāts solidaritātes nodoklis.

2024. gada 1. pusgadā Liepāja ostā pārkrautas kravas 3,70 milj. tonnu apjomā, kas ir par 2,6% vairāk nekā 2023. gada 1. pusgadā.

Š.g. 1. pusgadā pārkrauto kravu apjoms palielinājies tikai Liepājas ostā. Rīga un Ventspils ostās pārkrauto kravu apjoms samazinājies. Rīgas ostā samazinājums par 7,8%, Ventspils ostā par 31,7%.

2024. gada 1. pusgadā Liepājas tūristu mītnēs apkalpotas 52 610 personas, tajā skaitā 18 521 ārvalstnieks. Pēdējo septiņu gadu laikā šā gada 1. pusgadā sasniegts lielākais tūristu mītnēs apkalpoto personu skaits.

Salīdzinot ar 2023. gada 1. pusgadu, šā gada 1. pusgadā tūristu mītnēs apkalpoto personu skaits palielinājies par 7,7%.

¹ Informācija par vidējo apdrošināšanas iemaksu algu tiek iegūta no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras. Informācija par sabiedrisko tiek iegūta no Centrālās statistikas pārvaldes.

	Tendence
Iedzīvotāji	Saglabājās negatīva tendence.
Iedzīvotāju ienākumi	Palielinot minimālo algu, atalgojums pieaugs. Pensiju pieaugumu ietekmēs ikgadējā indeksācija. Palielinot neapliekamās minimumus, pieaugs neto alga un neto pensija.
Darbspēks	Patreiz tendence ir negatīva. Atjaunojoties eksportam, būtu jāpalielinās darba vietu skaitam.
Bezdarbs	Pašreizējā tendence vairāk negatīva. Bet arī bezdarbu pozitīvi ietekmēs eksporta tirgus aktivizēšanās.
Uzņēmumi	Jauno uzņēmumu reģistrēšana ar pozitīvu tendenci.
Rūpniecība	Gada griezumā saglabājās negatīva tendence, bet ceturkšņu griezumā iezīmējās pozitīva tendence.
Ostas apgrozījums	Stabils.
Investīcijas	Ar pozitīvu tendenci.
Tūrisms	Ar pozitīvu tendenci.

Liepājas valstspilsētas 2025. gada budžets

Liepājas valstspilsētas pašvaldības 2025. gada budžeta projekts izstrādāts atbilstoši "Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 1. punktam un 48. panta pirmajai daļai, likumu "Par pašvaldību budžetiem" un Likumu par budžetu un finanšu vadību, Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma un citu likumu un normatīvo aktu prasībām.

Budžets 2025. gadam tiek virzīts apstiprināšanai pirms līdzekļu atlikuma uz gada sākumu precizēšanas, tādēļ tajā iekļauti izdevumi institūciju uzturēšanai un pamatdarbības nodrošināšanai, bet attīstības projektiem un pasākumiem finansējums nodrošināts daļēji, izvērtējot Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programmas 2022.–2027. gadam pielikumu "Liepājas valstspilsētas rīcības un investīciju plāns" 2025. gadam noteikto darbību un prioritāti.

Pašvaldības budžeta struktūra

Pašvaldībai ir vairāki ieņēmumu avoti, no kuriem iegūst nepieciešamos līdzekļus, lai nodrošinātu sabiedrības vajadzības un sniegtu pakalpojumus iedzīvotājiem. Šeit ir daži no būtiskākajiem pašvaldības ieņēmumu avotiem:

Nodokļi:

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis ir būtisks ieņēmumu avots, kas tiek plānots 57 811 769 eiro apmērā. Šo nodokli ietekmē daudzi faktori, tostarp nodarbināto skaits, darba samaksa,

neapliekamais minimums, minimālā alga, kā arī iedzīvotāju ienākuma nodokļa atvieglojumi par apgādībā esošajām personām un nodokļa likme.

Nekustamā īpašuma nodoklis, kas ietver zemi, ēkas, inženierbūves un mājojklus, veido atsevišķu ieņēmumu avotu, plānots 2025. gadā sasniegt 3 731 578 eiro. Šis nodoklis tiek plānots, ņemot vērā Valsts zemes dienesta informāciju par nekustamā īpašuma kadastrālajām vērtībām un Finanšu ministrijas prognozēto nekustamā īpašuma nodokļa apmēru.

2025. gadā Liepājas pašvaldība plāno 105 879 eiro ieņēmumus no dabas resursu nodokļa, kas tiek noteikts, lai veicinātu ilgtspējīgu dabas resursu izmantošanu un samazinātu negatīvo ietekmi uz vidi.

Transferti:

Valsts un Eiropas Savienība piešķir dotācijas un subsīdijas konkrētiem projektiem vai jomām, kas atbilst noteiktām prioritātēm par kopējo summu 56 609 553 eiro, t.sk.

- Pašvaldību saņemtie valsts budžeta transferti noteiktam mērķim;
- Pašvaldību no valsts budžeta iestādēm saņemtie transferti Eiropas savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētajiem projektiem (pasākumiem);
- Pašvaldības budžetā saņemtā dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda 2025. gadam;
- Pašvaldību saņemtie transferti no valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām un no budžeta nefinansētām iestādēm.

Nenodokļu ieņēmumi:

- Valsts (pašvaldību) nodevas un kancelejas nodevas plānotas 78 900 eiro;
- Naudas sodi un sankcijas plānotas 260 320 eiro apmērā;
- Ieņēmumi no ēku un būvju īpašuma pārdošanas plānoti 56 300 eiro apmērā;
- Pārējie nenodokļu ieņēmumi plānoti 427 684 eiro t.sk. ostu pārvalžu iemaksas plānotas 352 829 eiro.

Maksas pakalpojumu un citu pašu ieņēmumi: plānoti 9 719 894 eiro.

Iestādes ieņēmumi no ārvalstu finanšu palīdzības: plānoti 111 914 eiro.

Aizdevumi:

- Aizdevumu saņemšana plānota 3 915 634 eiro apmērā;

- Aizdevumu pamatsummas un procentu atmaksa plānota 7 219 213 eiro apmērā.

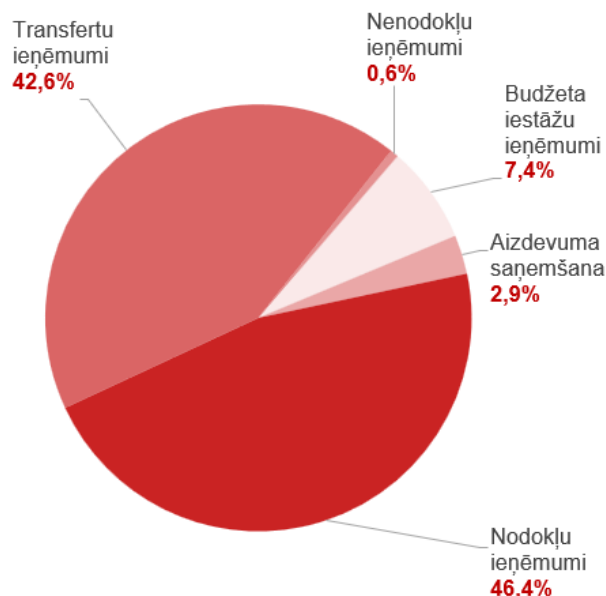
Akcijas un cita līdzdalība komersantu pašu kapitālā: plāno 313 808 eiro.

Budžeta līdzekļu atlikums uz gada sākumu: 7 320 347 eiro.

Ziedojumi un dāvinājumi: 2025.gadā plānoti 28 907 eiro apmērā.

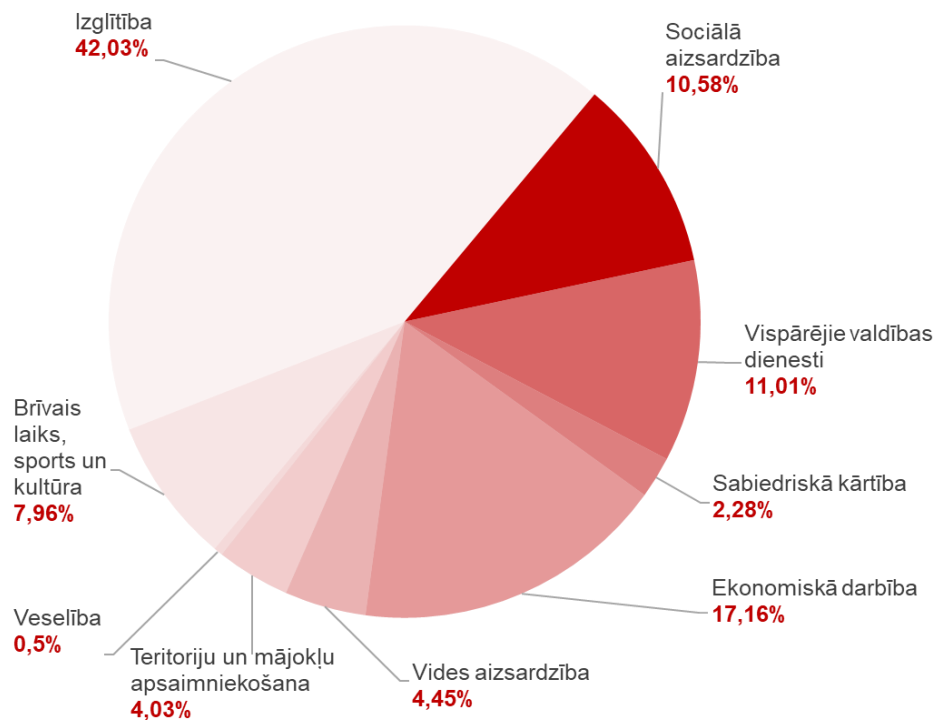
Pašvaldības pamatbudžeta izdevumi

Nodokļu ieņēmumi	61 649 226
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	57 811 789
Nekustamā īpašuma nodoklis	3 731 578
Nodokļi par pakalpojumiem	1015 879
Nenodokļu ieņēmumi	823 204
Ieņēmumi no uzņēmējdarbības un īpašuma	0
Valsts (pašvaldību) nodevas un kancelejas nodevas	78 900
Sodi un sankcijas	260 320
Pārējie nenodokļu ieņēmumi	427 684
Ieņēmumi no valsts (pašvaldības) nekustamā īpašuma iznomāšanas	56 300
Transfertu ieņēmumi	56 609 553
t.sk., pašvaldības budžetā saņemtā dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda	17 189 629
Savstarpējie norēķini	
Iestāžu ieņēmumi	9 831 808
Aizdevuma saņemšana	3 915 634
Līdzekļu atlikums uz perioda sākumu	7 320 347
Ieņēmumi kopā ar aizdevumu saņemšanu un līdzekļu atlikumu uz perioda sākumu	140 149 772

Pašvaldības pamatbudžeta izdevumi funkcionālā sadalījumā

Vispārējie valdības dienesti	15 437 371
Sabiedriskā kārtība	3 188 628
Ekonomiskā darbība	24 047 498
Vides aizsardzība	6 240 749
Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	5 654 758
Veselība	694 497
Brīvais laiks, sports un kultūra	11 154 121
Izglītība	58 906 514
Sociālā aizsardzība	14 825 636
KOPĀ	140 149 772

Galvenie 2025. gada budžeta izdevumi

Budžets 2025. gadam izstrādāts, lai nodrošinātu pašvaldības iestāžu uzturēšanas izdevumus un pamatdarbību. Izdevumi attīstībai plānoti saskaņā ar Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programmas 2022.–2027. gadam pielikumu "Liepājas valstspilsētas rīcības un investīciju plāns 2022.–2027. gadam" un ikgadējo Liepājas valstspilsētas rīcības un investīciju plānu (2025. gada plāns). Izdevumi plānoti, lai nodrošinātu projektu īstenošanas nepārtrauktību, kā arī ņemot vērā pieaugušo inflāciju. Līdz ar to attīstības pasākumi galvenokārt plānoti, izvērtējot finansējuma nepieciešamību 1. ceturksnim.

Papildu nodrošinātie izdevumi sociāli ekonomiskās situācijas uzlabošanai

Lai veicinātu sabiedrības labklājību, atbalstītu neaizsargātākās sabiedrības grupas un stimulētu pilsētas ekonomisko attīstību. Šie izdevumi atspoguļo Liepājas pašvaldības apņemšanos stiprināt sociālo stabilitāti:

- Sociāli ekonomiskās situācijas uzlabošanai pilsētā 2025. gada budžetā plānoti izdevumi 276 529 eiro minimālās algas pieaugumam no 700 eiro uz 740 eiro. Tas veicinās sociālo labklājību, nodrošinās iedzīvotājiem lielāku ekonomisko drošību;
- Liepājas pašvaldība 2025. gadā ir paredzējusi 208 625 eiro, lai nodrošinātu pedagogu, pedagogiskā atbalsta personāla un izglītības iestāžu vadītāju darba samaksas pieaugumu par 2,6%, atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem;
- Liepājas pašvaldība 2025. gada budžetā ir ieplānojusi 257 226 eiro Sabiedrības līdzdalības budžetam, lai veicinātu iedzīvotāju aktīvu iesaisti pilsētas attīstības procesos un stiprinātu pašvaldības un sabiedrības sadarbību. Šis budžets ir instruments, kas ļauj liepājniekiem iesniegt un balsot par iniciatīvām, kas tieši uzlabo viņu dzīves vidi un pilsētvides kvalitāti;
- Gaisa kvalitāte ir būtisks pilsētas iedzīvotāju veselības un dzīves kvalitātes faktors, kā arī svarīgs elements vides ilgtspējai. Liepājas pašvaldība 2025. gada budžetā ir paredzējusi 55 000 eiro gaisa piesārņojumu mazinošu pasākumu īstenošanai, lai samazinātu kaitīgo izmešu līmeni un uzlabotu gaisa kvalitāti pilsētā;
- Projektam "Liepāja.Vesels.Aktīvs.Laimīgs.2.0" paredzēts finansējums 50 000 eiro. Projekts tiks ieviests, lai mazinātu sabiedrībā izplatītās veselības problēmas, piemēram, mazkustīgu dzīvesveidu un ar to saistītas slimības, vienlaikus veicinās saliedētību un sociālo iekļaušanu;

- 551 743 eiro tiks novirzīti pašvaldības budžeta iestāžu darbinieku veselības apdrošināšanai, kas uzlabos veselības aprūpes pieejamību, daudzveidību un kopumā veicinās darbinieku labāku veselību un dzīves kvalitāti;
- 128 768 eiro pašvaldības vēlēšanu nodrošināšanai. Vēlēšanas ir būtisks demokrātijas process, kas ļauj iedzīvotājiem izvēlēties pārstāvjus, kas vadīs pašvaldību un risinās vietējās problēmas. Vēlēšanas veicina sabiedrības iesaisti, nodrošina caurspīdīgumu un taisnīgu konkurenci, kā arī stiprina uzticību vietējai pārvaldei. Tās ir nozīmīgs solis efektīvas un ilgtspējīgas Liepājas attīstības virzienā.

Izglītības nozare:

Liepājas pašvaldība 2025. gadā turpina mērķtiecīgi attīstīt izglītības nozari, veidojot mūsdienīgu un iekļaujošu izglītības vidi, kas atbilst gan iedzīvotāju, gan pilsētas nākotnes vajadzībām. 2024. gada finansējums tika efektīvi izmantots, lai nodrošinātu augstas kvalitātes izglītības piedāvājumu visos līmeņos, veicinot mūsdienīgu mācību metožu ieviešanu un uzlabojot infrastruktūru. 2025. gadā uzmanība tiks pievērsta izglītības kvalitātes stiprināšanai, skolēnu iespēju dažādošanai, digitālo prasmju attīstībai un starptautiskās sadarbības veicināšanai:

- 190 000 eiro ieplānots stipendiju piešķiršanai studentam vai rezidentam;
- 182 831 eiro asistentu pakalpojumu nodrošināšanai izglītības iestādēs;
- 40 000 eiro talantīgo bērnu un jauniešu atbalstam (Konkursu un olimpiāžu organizēšana);
- 30 000 eiro pasākumam "Sporto visa klase" īstenošanai;
- 29 089 eiro transporta pakalpojumu nodrošinājums, lai skolēni nokļūtu uz sporta nodarbībām LOC;
- 30 000 eiro transporta pakalpojumu nodrošinājums, lai skolēni nokļūtu uz nodarbībām;
- 133 601 eiro Liepājas Rietumkrasta vidusskolas mācību procesa izmaiņām;
- 11 591 eiro PII «Sprīdītis» mācību procesa maiņai: mūzikas instrumentu iegādei un pedagogu darba samaksai;
- 78 550 eiro skolēnu mācību grāmatu, mācību līdzekļu t.sk. digitālo iegādei un abonēšanai (10 eiro uz skolēnu no pamatbudžeta un 35 eiro uz skolēnu no valsts mērķdotācijām);
- 101 821 eiro pirmsskolas izglītības iestāžu mācību līdzekļu iegādei (30 eiro uz audzēkni);
- 20 015 eiro finansējums atbalstam skolēnu mācību uzņēmumiem;

- 590 743 eiro pirmsskolas izglītības iestāžu attīstības programmas īstenošanai - remontdarbi;
- 427 000 eiro paredzēti norēķiniem par citu pašvaldību izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem;
- 592 066 eiro ēdināšanas maksas atvieglojumiem;
- 62 841 eiro pašvaldības kompensācija ēdienu piegādei;
- 49 596 eiro pašvaldības dotācijas PII speciālo grupu audzēkņu ēdināšanai;
- 11 622 eiro speciālā ēdināšana pirmsskolas izglītības bērniem – diētām;
- 26 712 eiro projektam "Bērnu līdzdalības stiprināšana civilajā aizsardzībā un noturīgas sabiedrības veidošana";
- 78 215 eiro projektam "Akreditēts mobilitātes projekts skolēniem un personālam skolu izglītībā";
- 60 000 eiro ieplānoti bērnu un jauniešu nometnēm;
- 8 000 eiro ieplānota daļa no līdzfinansējuma aukļu dienesta auklēm;
- 45 000 eiro Dzintara vidusskolas un Rietumkrasta vidusskolas pašvaldības līdzfinansējums daudzfunkcionālo sporta laukumu infrastruktūras sakārtošanai;
- 163 171 eiro paredzēti XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku līdzfinansējumam, kas norisināsies 2025. gada vasarā no 5. jūlija līdz 13. jūlijam;
- 132 360 eiro paredzēts kā pašvaldības līdzfinansējums privātajām pirmsskolas izglītības iestādēm;
- 25 625 eiro ieplānots kā pašvaldības līdzfinansējums privātajām skolām;
- 65 795 eiro plānoti projekta "Priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas prevencijas sistēmas ieviešana" īstenošanai;
- 17 045 eiro paredzēti Zinātnes un izglītības inovāciju centra attīstība Liepājā;
- 827 609 eiro plānoti projektam "Bērnu pieskatīšanas pakalpojums Liepājas valstspilsētas pašvaldībā" t.sk. pašvaldības līdzfinansējums 57 209 eiro;
- 82 000 eiro t.sk. pašvaldības finansējums 50 000 eiro ieplānoti projektam "Liepāja - Latvijas Jauniešu galvaspilsēta 2025";
- 38 731 eiro projektam "Vienota rīcība jauniešu nodarbinātības veicināšanai Liepājā (Joining Forces Liepaja)";
- 505 550 eiro ieplānoti projektiem "Erasmus +";

- 3 066 624 eiro projektam "Pirmsskolas izglītības iestādes "Kriksītis" paplašināšana E.Veidenbauma ielā 16";

Sociālā nozare:

2024. gadā Liepājas pašvaldības budžets tika plānots, lai uzlabotu sociālās aprūpes un palīdzības pakalpojumu kvalitāti, vienlaikus nodrošinot visaptverošu atbalstu iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām. Sociālās nozares prioritātes ietvēra ne tikai ikdienas aprūpes nodrošināšanu, bet arī aktīvu iesaisti projektos, kas ļāva cilvēkiem ar sociālajiem riskiem integrēties sabiedrībā un atgriezties darba tirgū, veicinot viņu patstāvību un ekonomisko neatkarību.

2025. gadā Liepājas pašvaldība koncentrēsies uz vēl augstākas kvalitātes sociālo pakalpojumu nodrošināšanu, paplašinot atbalsta programmu pieejamību un pielāgojot tās dažādām iedzīvotāju grupām. Tiks stiprināta sadarbība ar citām sabiedrības nozarēm, lai radītu kompleksu pieeju iedzīvotāju vajadzību apmierināšanai, kā arī tiks ieviesti jauni risinājumi, kas veicinās iekļaujošu pilsētvidi un nodrošinās, ka ikviens liepājnieks saņem nepieciešamo atbalstu. Šī stratēģiskā pieeja ne tikai uzlabos dzīves kvalitāti Liepājā, bet arī veidos stiprāku un saliedētāku sabiedrību.

- 130 000 eiro plānoti Sociālās iekļaušanas projektu konkursam (NVO);
- 50 000 eiro paredzēti Pilsoniskās sabiedrības organizāciju projektu līdzfinansēšanas konkursam;
- 39 942 eiro plānoti projektam "Vides pieejamības uzlabošana Dienas centrā personām ar garīgās attīstības traucējumiem T.Breikša ielā 16/20, Liepājā".

Sporta nozare:

2024. gadā Liepājas pašvaldība koncentrējās uz sporta infrastruktūras uzlabošanu, sporta pasākumu organizēšanu un audzēkņu atbalstu dažādās vecuma grupās. Veikti būtiski ieguldījumi esošo sporta objektu modernizācijā un uzturēšanā, lai nodrošinātu iedzīvotājiem un sporta audzēkņiem drošas un kvalitatīvas sporta iespējas. Šie pasākumi stiprināja sporta nozari kā nozīmīgu sabiedrības daļu, kas veicina veselīgu dzīvesveidu, aktīvu brīvā laika pavadīšanu un kopēju sportisko garu.

Īpaša uzmanība tika pievērsta sporta pieejamības un iespēju līdzsvarošanai dažādās pilsētas teritorijās, lai ikviens liepājnieks varētu izmantot piedāvātās sporta iespējas. Tika izveidots jauns brīvpieejas basketbola sporta laukums ar K.Porziņģa fonda atbalstu.

2025. gadā sporta nozare turpinās koncentrēties uz izglītojošo un sabiedrisko pasākumu organizēšanu, lai veicinātu iedzīvotāju interesi par sportu un informētu par pieejamajām iespējām.

Tāpat tiks turpināts stiprināt sporta nozari kā veselības veicinātāju un sabiedriskās kopienas veidotāju.

- 601 430 eiro paredzēti 1.ceturkšņa sporta pasākumu, projektu konkursu, sporta klubu un biedrību atbalstam un peldētapmācības nodrošināšanai;
- 4 375 eiro projektam "Brīvpieejas disku golfa parka izveide Bernātos";
- 647 944 eiro projektam "Brīvdabas sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūras paplašināšana Zirgu salā, Liepājā";
- 10 000 eiro paredzēti futbola vēstures alejas atjaunošanai stadiona "Daugava" teritorijā;
- 35 000 eiro sporta zāles "Daugava" atjaunošanai;
- 20 000 eiro atpūtas kompleksa "Draudzība" dzīvojamā korpusa kapitālais remontam;
- 50 000 eiro tenisa kortu infrastruktūras attīstībai;
- 19 872 eiro projektam "Mazaizsargāto bērnu sociālā iekļaušana ar airēšanas un drošas uzvedības uz ūdens aktivitātēm (Rowing4confidence)".

Kultūras nozare:

2024. gadā Liepājas pašvaldības finansējums tika mērķtiecīgi izmantots, lai veicinātu mākslas un kultūras attīstību, organizētu daudzveidīgus pasākumus un saglabātu kultūras mantojumu. Modernizēta tika kultūras iestāde "Okupācijas muzejs," radot jaunas iespējas apmeklētājiem iepazīt vēstures un mākslas saturu mūsdienīgā vidē. Pilsētā norisinājās dažādas izstādes, koncerti, teātra izrādes un citi pasākumi, kas iedzīvotājiem un viesiem sniedza iespēju baudīt dažādas mākslas formas un stiprināja pilsētas kultūras dzīvi.

2025. gadā kultūras nozares prioritātes ietver Nodibinājuma Liepāja 2027 darbības turpināšanu, gatavojoties Eiropas kultūras galvaspilsētas titulam. Pašvaldība aktīvi strādās, lai atbalstītu daudzveidīgus kultūras pasākumus un projektus, tostarp mūziku, teātri, mākslu un literatūru. Īpašs uzsvars tiks likts uz inovatīviem un eksperimentāliem projektiem, kas veicinās pilsētas iedzīvotāju radošumu un iesaisti, tiks piesaistīta starptautiska uzmanība. Tiks organizēti pasākumi, kas ne tikai bagātinās pilsētas kultūras piedāvājumu, bet arī stiprinās Liepājas kā radoša centra tēlu. t.sk.:

- 644 000 eiro paredzēti 2025. gada obligātajiem kultūras pasākumiem;
- 54 000 eiro ieplānoti kultūras projektu konkursiem;
- 279 844 eiro ieplānots finansējums pilsētas svētku noformējumam;
- 853 000 eiro ieplānoti Nodibinājumam Liepāja 2027;
- 180 000 eiro kultūras programmas īstenošanai SIA "Lielais dzintars";

- 16 774 eiro cilvēkresursu programmai SIA "Liepājas teātris" un 334 000 eiro jauniestudējumiem;
- 51 000 eiro SIA "Liepājas leļļu teātris" jauniestudējumiem un 41 526 eiro 7 aktieru algu pieaugumam;
- 12 000 eiro izstāžu organizēšanai SIA "Liepājas latviešu biedrības nams";
- 13 000 eiro iepļānoti projektam "Future DiverCities/ Nākotnes dažādāpilsētas".

Infrastrukturā projekti:

Liepājas pašvaldība turpina uzturēt un mērķtiecīgi īstenot infrastruktūras attīstības projektus, vadoties pēc Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programmas 2022.–2027. gadam un ikgadējā rīcības un investīciju plāna (2025. gada plāns). Finansējums tiek novirzīts stratēģiski svarīgiem projektiem, lai uzlabotu ceļus, ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas, kā arī radītu pievilcīgu vidi uzņēmējdarbībai un sabiedriskajiem pakalpojumiem.

Šie projekti atspoguļo 2025. gada Liepājas pašvaldības ilgtermiņa stratēģiju, kas vērsta uz pilsētas infrastruktūras ilgtspējīgu attīstību un iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu. Veiktie ieguldījumi ne tikai uzlabo pilsētvidi, bet arī veicina sabiedrības labklājību un pilsētas ekonomisko konkurētspēju:

- 2 616 939 eiro projektam "Uzņēmējdarbībai nepieciešamās publiskās infrastruktūras attīstība Liepājā" (Meldru iela);
- 757 432 eiro projektam "Telpu grupu atjaunošana mājokļu pieejamības nodrošināšanai Liepājā";
- 121 780 eiro projektam "Mājokļu vides pieejamības nodrošināšana cilvēkiem ar invaliditāti";
- 650 000 eiro projektam "Infrastrukturā izveide sabiedrībā balstītu pakalpojumu nodrošināšanai Liepājā";
- 500 000 eiro projektu priekšfinansējumiem un līdzfinansējumiem;
- 1 728 794 eiro ielu infrastruktūras uzturēšanai t.sk. veloceļu uzturēšanai;
- 1 651 963 eiro parku infrastruktūras uzturēšanai un apzaļumošanai;
- 40 000 eiro ieceres dokumentācijas izstrāde Klaiņpēdas ielas projektēšanai;
- 75 225 eiro Reiņa meža iela 12 projektēšanas darbiem un remontam;
- 52 000 eiro lietus ūdens kanalizācijas sistēmas uzturēšanas darbiem;
- 110 250 eiro ielu apgaismojuma un luksoforu uzturēšanai;
- 20 000 eiro Jūrmalas parka labiekārtošanai.

Ilgospējības projekti:

Liepājas pašvaldība 2025. gadā turpina ieguldīt ilgtspējīgas pilsētvides attīstībā, energoefektivitātē, digitalizācijā un vides aizsardzībā, īstenojot vairākus nozīmīgus projektus. Šie pasākumi ne tikai veicina pilsētas ilgtspēju, bet arī uzlabo dzīves kvalitāti iedzīvotājiem un stiprina Liepājas konkurētspēju kā modernas un videi draudzīgas pilsētas tēlu:

- 250 769 eiro paredzēti projektam "Plāni ilgtspējīgas pilsētvides mobilitātes rīcībām";
- 13 943 eiro projektam "Dabas lieguma Liepājas ezers aizsardzības plāna izstrāde";
- 100 000 eiro projektam "Aprīkojuma iegāde ūdenstilpju attīrīšanas tehnikai, Liepājā";
- 18 393 eiro projektam "DigiSoc" izstrāde un ieviešana";
- 106 944 eiro projektam "Digitālā darba ar jaunatni sistēmas attīstības pašvaldībās";
- 48 400 eiro projektam "Liepājas teātra mazās zāles izveide";
- 39 000 eiro projektam "Pašvaldības iedzīvotāju informēšanas un iesaistes veicināšanas rīka izstrāde";
- 20 300 eiro projektam "Digitālie risinājumi ilgtspējīgai pilsētvides mobilitātei (MaaSolutions)";
- 24 344 eiro projekta "Atvērto datu pieejamības un apstrādes stiprināšana vietējas izaugsmes un pilsētas pārveides veicināšanai" īstenošanai;
- 62 998 eiro projektam "Digitālas Liepājas ostas vēstures performances izveide Liepājas bākā";
- 7 077 eiro projektam "Piekrastes apsaimniekošanas praktisko aktivitāšu realizēšana";
- 6 000 eiro ieplānoti klimataneitrālas pilsētas popularizēšanai;
- 644 570 eiro paredzēti projektam "Krasta nostiprinājumu izbūve gar Baltijas jūras krastu", projekts ir būtisks pilsētas piekrastes aizsardzībai.

Šie projekti ir daļa no Liepājas ilgtermiņa stratēģijas, kas fokusējas uz pilsētas vides ilgtspēju, tehnoloģisko attīstību un kopējās iedzīvotāju labklājības veicināšanu. Veiktie ieguldījumi apliecina pašvaldības apņemšanos risināt globālus vides un sociālos izaicinājumus, vienlaikus saglabājot Liepāju kā pievilcīgu vietu dzīvei un darbībai.

Ekonomikas attīstība:

Liepājas pašvaldība turpina aktīvi veicināt uzņēmējdarbības, tirdzniecības un tūrisma attīstību, īstenojot dažādus projektus un atbalsta programmas, kas sekmēs pilsētas ekonomikas izaugsmi un iedzīvotāju labklājību.

2025. gadā paredzētie pasākumi un finansējums ir vērsti uz ilgtspējīgu attīstību, inovāciju veicināšanu un tūrisma pievilcības palielināšanu, lai stiprinātu Liepājas pozīcijas kā dinamiskam ekonomikas un kultūras centram:

- 76 822 eiro projektam "Proti un dari" 2.kārta;
- 1 183 772 eiro projektam "Publiskās ārtelpas attīstība Jūrmalas parka teritorijā, Liepājā";
- 90 600 eiro līdzfinansējums bērnu vasaras nodarbinātībai vasarā (15-19 gadi);
- 686 473 eiro projektam "Publiskās ārtelpas attīstība Zvejnieku alejas teritorijā, Liepājā";
- 30 000 eiro Filmu uzņemšanas projektu konkursam;
- 10 000 eiro Konferenču, semināru un starpnozaru pasākumu līdzfinansēšanas konkursam;
- 12 500 eiro Remigrācijas projektu konkursam;
- 207 851 eiro projektam "Putnu vērošanas tīkls Baltijas jūras piekrastē";
- 5 527 eiro projektam "Ūdenstūrisma pieejamības veicināšana (Facilitating access to water tourism activities (Riverways II))";
- 89 348 eiro uzņēmējdarbības veicināšanas pasākumam- izstādei "Ražots Liepājā". Pasākums ne tikai stiprinās vietējo uzņēmējdarbību, bet arī veicinās reģiona ekonomikas izaugsmi, padarot Liepāju par pievilcīgu centru investoriem, uzņēmējiem un iedzīvotājiem;
- 45 000 eiro SIA "Liepājas Reģiona tūrisma informācijas birojs" pilsētas tēla, informatīvo materiālu izgatavošanai un dalībai tūrisma jomas projektos.

Liepājas 2025. gada budžets un plānotie projekti skaidri parāda pašvaldības ilgtermiņa stratēģisko redzējumu – veidot pilsētu, kurā apvienojas radošums, inovācijas un ilgtspējīga attīstība. Ieguldījumi izglītībā nodrošina skolēniem un audzēkņiem mūsdienīgus apstākļus, kas veicina radošumu, prasmes un konkurētspēju darba tirgū. Sociālajā nozarē tiek radīti integrējoši un pieejami pakalpojumi, lai atbalstītu sabiedrības neaizsargātākās grupas un stiprinātu sabiedrisko saliedētību. Kultūras un sporta nozare veicina Liepājas kā dinamiskas kultūras pilsētas un veselīga dzīvesveida centra attīstību, nodrošinot iespējas ikvienam iedzīvotājam.

Uzņēmējdarbības, tirdzniecības un tūrisma sektorā pilsēta turpina veicināt inovācijas, piesaistīt investīcijas un attīstīt infrastruktūru, kas stiprina ekonomiku un Liepājas starptautisko tēlu. Infrastruktūras un vides jomā tiek realizēti ilgtspējīgi projekti, kas uzlabo iedzīvotāju ikdienas dzīvi un pielāgo pilsētu klimata pārmaiņām. Digitalizācijas un inovāciju nozare Liepājā kļūst par dzinējspēku, kas veicina efektīvāku pārvaldību, modernus risinājumus un iedzīvotāju iesaisti.

Šī visaptverošā pieeja nodrošina Liepājas ilgtspējīgu izaugsmi, uzlabojot iedzīvotāju dzīves kvalitāti visās nozarēs un sagatavojot pilsētu nākotnes izaicinājumiem kā dinamisku, iekļaujošu un modernu Baltijas reģiona centru.

Domes priekšsēdētājs

Gunārs Ansiņš